

UTVIKLINGSAVTALE 2023-2026 MELLOM UNIVERSITETSLEDELSEN OG DET TEOLOGISKE FAKULTET (TF)

1. Utviklingsavtalens formål og funksjon

Formålet med utviklingsavtalen er å identifisere og iverksette tiltak på områder der universitetet må forbedre sine resultater. Utviklingsavtalen beskriver hvordan TF skal bidra til at UiO løfter seg og forbedrer sine resultater, hva som er de særskilte utfordringene og hvordan disse skal løses.

Det er viktig for TF at det er en god kobling og sammenheng mellom TFs utviklingsavtale og UiOs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet samt strategisk plan.

- Grunnlag for avtalen:
 - Generelt: Etatsstyringen inkludert utviklingsavtalen med KD (inngår i tildelingsbrevet), tilbakemelding fra etatsstyring og UiOs årsplan.
 - Spesifikt: Forholdet til fakultetets prioriteringer i intern årsplan
- Avtalens varighet: 01.01.2023 – 31.12.2026

2. Områder i utviklingsavtalen

Områdene i utviklingsavtalen er fastsatt på bakgrunn av felles forståelse mellom enhet og universitetsledelse. Det forventes at alle fakultetene har tiltak på utdanningsområdet.

3. Oppfølging av resultater

Vurdering av oppnådde resultater baseres på en samlet vurdering av den oppnådde effekt ved utgangen av avtaleperioden, hvor utviklingen sammenlignes med det etablerte utgangspunktet.

Avtalen vil i avtaleperioden følges opp i styringsdialoger mellom rektor og dekan og eventuelt i andre møter. Oppfølgingen baseres på oppnådde årlige resultater og fakultetets og rektoratets vurderinger av tiltakenes effekt.

4. Hovedutfordringer – Konkretisering av tiltak

Hovedutfordring 1: Nye rammebetingelser for økonomisk handlingsrom og fakultetets lokalisering

Rammekutt, lønnsvekst og usikkerhet knyttet til fakultetets inntekter fremover skaper uforutsigbarhet i fakultetets faglige virksomhet. TF opplever å ha kontroll over økonomien og styrer mot et balansert langtidsbudsjett i kommende treårsperiode, men vesentlige endringer i inntekter og utgifter kan endre dette bildet. Fakultetet henter inn store deler av sine inntekter gjennom forskningsvirksomhet og resultatbaserte omfordelingsmidler (RBO) knyttet til EU-prosjekter. Fakultetsstyret har vedtatt en langtidsprognose basert på at TF årlig får inn 3 millioner kroner via eksterntfinansierte prosjekter. Det vil således ha store konsekvenser for fakultetets økonomi hvis RBO-midlene forsvinner som følge av Stortingsmelding nr 14 (2022-2023) Utsyn over kompetansebehovet i Norge¹.

Fakultetets handlingsrom for å legge til rette for et godt lærings- og studentmiljø er tilnærmet ikke eksisterende i dagens bygg. Domus Theologica er et gammelt og nedslitt

¹ Lenke til Stortingsmeldingen: [Meld. St. 14 \(2022–2023\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

bygg som sist gang ble bygget om fra Jernbaneskolen på tidlig 90-tallet. Et ombygget Domus Theologica vil kunne gi gode og innovative arbeidsforhold for å bedrive enda mer forskning og utdanning, på høyt internasjonalt nivå. Videre vil et ombygget Domus Theologica gi mer effektive arbeidsforhold og bedre samhandling for de ansatte. Det foreligger plantegninger for en hensiktsmessig oppussing av bygget som også tilfredstiller fakultetets behov for arealeffektivisering. For fakultetet er det derfor viktig at det igangsatte planarbeidet fører til at ombyggingen iverksettes innenfor gjeldende avtaleperiode.

Fakultetet skal redusere eget klimafotavtrykk og legge til rette for at ansatte og studenter tar miljøbevisste valg. Fakultetet vil bidra til å gjøre UiO til en foregangsinstusjon for klimasmarte løsninger i Norge. TF arbeider også for å fremme en kultur og struktur for forskning som er langsiktig, fremragende og som danner grunnlag for fremragende utdanning og godt læringsmiljø.

Hovedutfordring 2: Øke studentrekrutteringen og studiepoengproduksjonen

Fakultetet har hatt en jevn nedgang i antall søkere gjennom Samordna opptak de fire siste årene. Nedgangen har vært jevnt synkende på antall søkere, mens antall førstevalgsøkere har vært mer varierende. Sammenligner vi med 2020 har TF ved opptaket for studieåret 2023/24 en nedgang på 30 % i antall søkere fra 2020 til i år, mens nedgangen i antall førstevalgsøkere er 21 %. Ser vi på fakultetets søkertall i forhold til søkertall til tilsvarende studier ved andre instusjoner, så er søkertallene høye ved TF. På masteropptaket er bildet mer sammensatt. Her er det nedgang i antall søkere på noen program, mens det er økning på andre. I førstevalgsøknader er det en lav nedgang på de fleste programmene, men en økning på fakultetets internasjonale fellesprogram.

Tiltak 1: Styrke arbeidet med studentrekruttering og øke studiepoengproduksjonen

Fakultetet har utarbeidet en kommunikasjonsplan. I denne planen er studentrekruttering et sentralt punkt.

Siden opprettelsen av UiO har fakultetet utdannet prester til Den norske kirke. TF har etablert en bred kontaktflate inn mot Den norske kirkes ungdomsdemokrati og deltar ved årlige ungdomstingssamlinger i nesten alle bispedømmer. TF deltar også, sammen med de øvrige utdanningsinstusjonene til kirkelige stillinger, i kirkens rekrutteringsarbeid. Fakultetet vil videreføre dette arbeidet. I tillegg vil vi vurdere om det er andre ungdomssamlinger der det vil være aktuelt å være til stede.

For å styrke studentrekrutteringen til bachelorprogrammet i religion og samfunn, vil fakultetet vurdere å inngå samarbeidsavtaler med andre fagmiljøer ved UiO.

Fakultetet har det siste året mer enn doblet antall klasser som har deltatt i skolebesøksordningen. Tilbakemeldingene fra skolene, både elever og lærer, har vært gode. Vi arbeider med å utvide dette tilbudet opp mot neste års søknadsfrist. Disse tiltakene evalueres gjennom en intervjuundersøkelse med studenter høsten 2023.

Fakultetet har også startet en gjennomgang av nettsidene for å spisse presentasjonen av studieprogrammene og bruke et gjenkjennbart språk for søkergruppen. Vi setter også i gang et tiltak for å vurdere om vi kan endre navn på emner og programmer, slik at de tydeligere kommuniserer fagenes og utdanningstilbudets relevans for en bredere gruppe studenter. Dette gjelder spesielt bachelorprogrammene i teologi og i religion og samfunn.

Fakultetet vil gjennomføre et prosjekt med fleksibilisering av emner (ADAPT), slik at det vil bli mulig for studenter i ulike livssituasjoner og livsfaser å ta emner hos oss. Prosjektet gjennomføres med støtte fra Det utdanningsvitenskapelige fakultet/LINK. Målet er at vi skal ha fleksibilisert en portefølje med emner på til sammen 180 studiepoeng i løpet av den kommende fireårsperioden. Dette vil sannsynligvis øke den totale studiepoengproduksjonen. En ambisjon for fakultetet er å ivareta de faglige og sosiale

hensynene både til studentene som oppholder seg fysisk på TF og studenter som tar studiene desentralisert.

Tiltak 2: Samfunns- og arbeidslivsrelevans

De mer overordnede formuleringene i Stortingsmelding nr 14 (2022-2023) Utsyn over kompetansebehovet i Norge passer godt til fakultetets samfunnsnytte, siden fakultetet støtt styrker demokratiet ved å fremme «åpenhet, mangfold, menneskeverd, medborgerskap» og bygger et vern mot «rasisme, ekstremisme, diskriminering og intoleranse». TF tilbyr yrkesutdanninger for velferdsstaten. Mer spesifikt utdanner fakultetets teologiprogram til en yrkesgruppe det prosentvis er større mangel på enn sykepleiere, nemlig prester. Her er vi også i gang med å utvikle læringsformer som passer for studenter som er i arbeid og ikke bor i Oslo. Fakultetet har fått litt over 6 millioner kroner fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) til et fireårig prosjekt med desentralisert og digitalisert presteutdanning. Dette prosjektet gjennomføres i tett samarbeid med Nidaros bispedømme og er lagt til Oppdal kommune i Trøndelag.

Fakultetet har drevet yrkesutdanning til stillinger med krav om høy akademisk kompetanse siden opprettelsen av UiO. I tillegg til utdanningen av prester tilbyr TF utdanning innen lederskap og etikk, rettet særlig mot helsesektor, Forsvaret og tros- og livssynssamfunn. Fakultetet har også gjennom mange år gitt utdanning til religiøse ledere med bakgrunn utenfor Norge. Fakultetet vil gjennomgå programporteføljen på masternivå med tanke på faglig spissing av tilbudet og en utvidelse av spesifikke målgrupper for noen av programmene.

Hovedutfordring 3: Styrke læringsmiljø/læringsfellesskap, redusere frafall og øke gjennomstrømning

Fakultetet ønsker å styrke læringsmiljøet/læringsfellesskapet slik at studenter tydeligere blir integrert i fagmiljøet og får god oppfølging. Fokus på utfordringer knyttet til studentgjennomstrømning og frafall samt målsetting om fremragende utdanning fordrer et viktig fokus på nytenkning med hensyn til styrking av læringsmiljø/læringsfellesskap. I likhet med andre deler av UiO har TF en utfordring med lavt studentnærver.

Tiltak 1: Inkludering av nye studenter i student- og læringsmiljø

Fakultetet har allerede tiltak rettet mot dette som vi ønsker å videreføre: Studiestart med oppstartsuke, fadderopplegg og Granseminar, regelmessige faglig-sosiale samlinger for studenter med programleder og programkonsulent, samtaler med programkonsulent for studenter med karakterene D, E eller F, som trenger oppfølging for å holde progresjonen. TF vil utvikle et standard undervisningsdesign for emner på førsteåret som fremmer fysisk oppmøte.

Tiltak 2: Videre oppfølging av studenter etter det første året

Fakultetet vil:

- utvikle maler for studentaktiviserende undervisning som utvikler sentrale ferdigheter og som er gjenkjennelige på langs i de ulike studieløpene.
- jobbe for et mer innbydende fysisk læringsmiljø som kan legge bedre til rette for et sosialt liv blant studenter på huset. For å lykkes med dette vil en oppgradering av Domus Theologica være nødvendig.
- Utarbeide en overordnet strategi for ekskursjoner på programmene i teologi og i religion og samfunn. Dette skal sikre at alle studenter får mulighet for å delta på ekskursjoner i løpet av studietiden. Ekskursjonene skal organiseres med tanke på å styrke læringsutbytte i det aktuelle emnet og i studieprogrammet, virke rekrutterende og motiverende for studenter til/på programmet, og fremme studentutveksling og internasjonalsisering.
- styrke arbeidet med karriereveiledning for programstudenter.

- følge opp fakultetets forskergrupper for å støtte deres arbeid med å inkludere studenter i deres aktiviteter.
- videreutvikle våre systemer for å inkludere studenter i undervisningsplanlegging og evaluering av kvaliteten på undervisningen.
- støtte programlederne i å koordinere de emneansvarliges utvikling av studentaktiviserende læringsformer på de ulike emnene.
- ferdigstille utviklingen av transparente systemer for studiekvalitet på fakultetets interne nettsider.

Hovedutfordring 4: Øke ekstern forskningsfinansiering

Fakultetet skal øke kvaliteten og gjennomslagskraften på sine søknader om ekstern forskningsfinansiering, nasjonalt og internasjonalt. Ekstern finansiert forskning er en kvalitetssikring av den pågående forskningen, kan styrke forskningsnettverket og har en økende økonomisk betydning med tanke på å beholde et nødvendig handlingsrom. Teologi og religion er forskningsfelt som i økende grad blir utelatt i tematiske utlysninger, og her vil fakultetet prioritere en forskningspolitisk innsats for å vise betydningen av å beholde og styrke teologi og religion som forskningsfelt. Ved nye ansettelser vil dokumentert søknadskompetanse og –gjennomslag fortsatt tillegges stor vekt. De fleste vitenskapelig ansatte ved fakultetet har både et nasjonalt og et internasjonalt nettverk i tillegg til nettverkene TF er en del av gjennom UiO. Det er et mål å nyttiggjøre seg disse nettverkene i samarbeid i forskning og i forskningssøknader i større grad.

Tiltak 1: Utvikle en fleksibel og hensiktsmessig organisering av forskning og arbeidet med søknadsutvikling

Fakultetet vil:

- jobbe videre med å utvikle en enda mer hensiktsmessig organisering av de eksisterende forskergruppene som gjør dem til den primære rammen for utvikling av sterke forskningsmiljøer. Organiseringen må være både tilstrekkelig stabil og fleksibel nok for tverrfaglig forskning.
- tilrettelegge for arenaer som sikrer dialog og samarbeid mellom forskergruppene.
- etablere en fast prosjektutviklingsgruppe, ledet av forskningsdekanen. Gruppen skal ha regelmessige møter, og være åpen for alle ansatte. Den skal bidra til initiering og oppfølging av søknader i prosess, og bidra til å identifisere og motivere sterke kandidater til å søke.
- utvikle en beredskap for større satsinger, og arbeide for å styrke sine muligheter inn mot utfordringsdrevet forskning. Dette krever faglig arbeid på tvers, både internt og med strategiske samarbeidspartnere.
- vurdere bruk av insentivmidler og se på ressursbruk knyttet til søknadsutvikling. Med økt aktivitetsnivå kan det bli behov for å styrke det interne støtteapparatet.
- gjøre mer aktiv bruk av eksterne lesere/mentorere/veiledere.

Hovedutfordring 5: Utvikle et mer robust og bærekraftig ph.d.-program

Fakultetet har relativt få hjemler for midlertidige stillinger. Dette betyr at vi systematisk må arbeide for å skape et robust og bærekraftig ph.d.-program. TF trenger kull med ph.d.-kandidater som er av en størrelse som gjør det mulig å skape et godt miljø, og organisere gode forskerutdanningsaktiviteter. Det er derfor nødvendig å se på hvordan fakultetet kan styrke ph.d.-programmet med å sikre en rekruttering av eksternfinansierte ph.d.-kandidater.

Forskning på ph.d.-nivå er en viktig del av fakultetets strategiske fagutvikling, og vi vil arbeide planmessig for å tiltrekke oss de beste søkerne.

I tillegg vil produksjon av doktorgrader mest sannsynlig bli en enda viktigere del av finansieringssystemet fremover, og antall disputaser per år må økes.

Fakultetet har vært vertskap for en nasjonal forskerskole som snart vil avsluttes, og vært medlem i en annen. Disse har vært viktige bidrag i ph.d.-utdanningen ved fakultetet de siste årene. TF må både videreføre viktig erfaring og kunnskap fra disse og kompensere for at disse blir avvirket eller fortsetter i en annen og mindre omfattende form enn tidligere.

Tiltak 1: Rekruttering på ph.d.-nivå

Fakultetet vil:

- inkludere rekrutteringsstillinger i alle søknader om ekstern finansiering der det er mulig.
- utforske muligheter for ulike former for finansiering av aktiviteter på ph.d.-nivå.
- arbeide med spissing og profilering av ph.d.-programmet.
- evaluere ordningen med gjennomføringsstipend for å se hvordan den påvirker rekrutteringen.
- utlyse ph.d.-stillinger på et fast tidspunkt årlig for å skape forventning og forutsigbarhet hos mulige søkere.
- utforske muligheter for et samarbeid med relevante aktører om ph.d.-stillinger.

For å sikre toppkandidater skal TF arbeide med å effektivisere tilsettingsprosessen av ph.d.-stipendiater, trekke inn forskergruppene som ressurs i rekrutteringen og bruke nasjonale og internasjonale nettverk aktivt når det gjelder å spre utlysningene.

Tiltak 2: Kvalitetssikre forskerutdanning og veiledning på ph.d.-nivå

Fakultetet vil:

- gjennomføre ekstern programevaluering av ph.d.-programmet i 2024.
- arbeide for kvalitetssikring av veiledning på ph.d.-nivå gjennom samarbeid med Det utdanningsvitenskapelige fakultet/LINK, og innføring av kollegaveiledning og gruppeveiledning for veiledere.
- utvikle et aktivt veilederforum internt ved fakultetet.
- legge vekt på tilstedeværelse og aktiviteter ved fakultetet for å styrke og forankre arbeidsmiljøet for ph.d.-kandidater.
- trekke forskergruppene aktivt inn som en ressurs i ph.d.-utdanningen.
- tilby ph.d.-kandidater ved fakultetet systematisk arbeidsveiledning i grupper.